

Notat til Folketingets Europaudvalg

Dato
26. april 2023

Forelæggelse af forslag til ecodesignforordning den 12. maj 2023

Dagsorden	Side
1. Forslag til forordning om fastlæggelse af en ramme for krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter, KOM(2022) 142	2
- Tidlig forelæggelse	

1. Forslag til forordning om fastlæggelse af en ramme for krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter

KOM(2022) 142

Revideret mandat. Ændringer er markeret med streg i margenen.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 30. marts 2022 fremsat forslag til forordning om fastlæggelse af en ramme for krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter og om ophævelse af direktiv 2009/125/EF (herefter *ecodesignforordningen*). Kommissionen præsenterer *ecodesignforordningen* som hjørnestenen i en pakke af indbyrdes forbundne initiativer vedrørende bæredygtige produkter. Initiativerne skal sikre, at bæredygtige produkter på det indre marked bliver normen, og at EU bliver en klimaneutral, ressourceeffektiv og cirkulær økonomi.

Med forslaget bygges der videre på erfaringer fra det gældende *ecodesigndirektiv*, som bl.a. har udgjort et væsentligt bidrag til at reducere energiforbruget fra energirelaterede produkter. Med forslaget foreslås en udvidet ramme, der skal forbedre produkters miljømæssige bæredygtighed og sikre fri bevægelighed på det indre marked ved at fastsætte krav til miljøvenligt design til næsten alle produkter, som markedsføres i EU. Udvidelsen sætter bredt fokus på produkters miljø- og klimaaftryk samt cirkulær økonomi.

Der foreslås bl.a. tilføjet bestemmelser om digitalt produktpas, som skal bidrage til digitalisering af produkt- og produktionsdata på tværs af værdikæder. Dertil foreslås tilføjet bestemmelser om mærkning, obligatoriske kriterier for grønne offentlige indkøb og incitamenter for bæredygtige indkøb. Desuden foreslås mulighed for at indføre forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter. Forslaget forventes ikke at finde anvendelse, hvor krav til miljømæssig bæredygtighed allerede er fastsat på et niveau, som Kommissionen vurderer er tilfredsstillende.

Da den nye forordning vil fastlægge de overordnede rammer, mens en væsentlig del af de konkrete krav vil blive fastsat ved senere retsakter, vil de økonomiske konsekvenser afhænge af de produktkrav, der fastlægges i de senere retsakter. Visse bestemmelser i forslaget vurderes at have virkning fra forordningens ikrafttrædelse, bl.a. bestemmelser om usolgte forbrugerprodukter og markedsovervågning. Som udgangspunkt vurderes forslaget at øge de erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet væsentligt, samtidig med at kravene kan give danske virksomheder en fordel på det europæiske indre marked.

Regeringen hilser forslaget velkommen. Regeringen støtter en sammenhængende produktpolitik, der styrker det indre marked, fremmer bæredygtigheden af produkter og bidrager til danske og europæiske målsætninger om energi, klima og miljø. Samtidig finder regeringen, at forslaget på visse områder bør tilpasses med henblik på at

sikre, at de erhvervsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser står mål med gevinsterne. Forslaget skal derudover være WTO-medholdeligt.

Forslaget er sat på dagsordenen for konkurrenceevnerådsmødet den 22. maj 2023 til generel indstilling.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen ("Kommissionen") har den 30. marts 2022 fremsat forslag til forordning om miljøvenligt design af bæredygtige produkter ("ecodesignforordningen"), KOM(2022) 142. Med forordningen ophæves det eksisterende ecodesigndirektiv.

Forordningen skal bidrage til at realisere de ambitioner, der er fastlagt i en række initiativer relateret til den Europæiske Grønne Pagt, inklusiv Handlingsplanen for Cirkulær Økonomi, den Europæiske Industristrategi, Fit for 55-pakken og det 8. Miljøhandlingsprogram.

Forslaget udgør ifølge Kommissionen hjørnестenen i en pakke af initiativer, som omfatter en EU-strategi for bæredygtige og cirkulære tekstiler, revision af byggevareforordningen og forslag til regulering, der skal styrke forbrugerne i den grønne omstilling. Initiativerne skal bidrage til en mere ressourceeffektiv, klimaneutral og cirkulær økonomi med mindre afhængighed af energi og ressourcer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 om EU's indre marked og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 27. april 2022.

3. Formål og indhold

Hovedformålet med forslaget til ecodesignforordning er at øge produkters bæredygtighed og forbedre det indre markeds funktion. Forordningen vil derved bidrage til opnåelse af EU's klima-, miljø- og energimål. Forordningen har til hensigt at sikre, at produkter bidrager til en ressourceeffektiv, klimaneutral, forureningsfri og cirkulær økonomi samt at mindske EU's energi- og ressourceafhængighed.

Forslaget til ecodesignforordning bygger på erfaringer fra det gældende ecodesigndirektiv, som fastsætter rammerne for EU-krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter med det formål at øge energieffektiviteten og miljøbeskyttelsesniveauet. Ecodesigndirektivet er ifølge Kommissionen et effektivt værktøj til regulering af energirelaterede produkter og har leveret markante bidrag til EU's energi- og klimamål. Kommissionen fremhæver i forslaget et endnu uudnyttet potentiale for at sikre produkters cirkularitet samt et fortsat stort potentiale for energieffektivisering af energirelaterede produkter.

Med forslaget gives mulighed for at regulere, med få undtagelser, alle produkters adgang til og frie bevægelighed på det indre marked, og dermed forebygges et fragmenteret indre marked på grund af forskelligartede nationale tiltag til at forbedre produkternes bæredygtighed.

Nedenfor er de væsentligste elementer i forslaget gengivet.

Udvidelse af anvendelsesområde og fastsættelse af produktkrav (ecodesignkrav)

Med forslaget lægger Kommissionen op til at udvide ecodesignreglernes anvendelsesområde til at omfatte alle produkter, som markedsføres i EU, med undtagelse af fødevarer, foder, lægemidler, veterinærlægemidler, levende planter, dyr, mikroorganismer, produkter af menneskelig oprindelse og produkter fra planter og dyr til deres fremtidige reproduktion. Hermed fastlægges en ramme for fastsættelse af design- og informationskrav til produkter med henblik på at forbedre deres cirkularitet, energiydeevne og andre bæredygtighedsaspekter. Herunder vil det også være muligt at stille krav til indholdet af kemikalier, der hindrer genbrug og genanvendelse. Forordningen vil ikke finde anvendelse, hvor krav til miljømæssig bæredygtighed allerede er fastsat på et tilfredsstillende niveau i anden lovgivning.

Det foreslås at bemyndige Kommissionen til at fastsætte ecodesignkrav ved delegerede retsakter, hvor Kommissionen skal tage hensyn til synspunkter fra et ecodesignforum, bestående af bl.a. repræsentanter fra medlemsstater og industri. Kommissionens forslag har karakter af en rammelovgivning, og der vil derfor først opnås virkning for konkrete produktgrupper, når der vedtages retsakter for disse.

Det digitale produktpas og forbrugerrettet information

Ved at indføre et digitalt produktpas med obligatoriske informationer tilknyttet et givet produkt ønsker Kommissionen at fremme tilgængeligheden af informationer om produkter, herunder information om deres bæredygtighed. Kommissionen vurderer, at forbedret datadeling af produktinformationer i værdikæder kan reducere produkters negative miljøpåvirkning samt bidrage til udviklingen af den cirkulære økonomi. Ifølge forslaget vil det blive fastsat igennem delegerede retsakter, hvilke obligatoriske informationer, tekniske specifikationer, og hvilke aktører der løbende skal have adgang til at opdatere informationerne i det digitale produktpas. Kommissionen foreslår, at aktører langs værdikæden, der via de delegerede retsakter har fået adgangsrettigheder, skal have gratis adgang til informationerne. Aktører som virksomheder, myndigheder og forbrugere skal således efter forslaget have adgang til informationerne (produktdata).

I Kommissionens forslag opstilles horisontale krav til det tekniske design, funktion og anvendelighed af det digitale produktpas. Forslaget fastsætter, at et digitalt produktpas skal være forbundet via en databærer til et unikt produkt-ID, og at de tilgængelige informationer skal være baseret på åbne standarder, der er udviklet i interoperabelt format samt være maskinlæsbare, strukturerede og søgbare. Derudover skal produktpassenes interoperabilitet etableres, således at dataoverførsel fra et produktpas

til et andet er muligt. Dette skal bl.a. muliggøre sporbarhed af farlige stoffer langs produktens fulde livscyklus. Kommissionen foreslår desuden, at produktpasset skal indeholde oplysninger om operatør-ID og facilitets-ID for at sikre operatøransvaret for bl.a. deling af forbrugerrettet information om produktet vedr. samling, installation, anvendelse, opbevaring, reparation og bortskaffelse.

Forordningen indeholder et forslag om oprettelse og vedligehold af et register for en række informationer i de digitale produktpas, som Kommissionen vil have ansvaret for. Registeret skal indeholde informationer om f.eks. en liste over databærere og unikke produktidentifikatorer. Gennem delegerede retsakter vil Kommissionen vurdere, hvilke supplerende informationer der skal være tilgængelige i registeret. Kommissionen vurderer, at den supplerende information i registeret skal kunne anvendes til, at markedsovervågningsmyndigheder kan verificere autenticiteten af produktpasene, effektivisere markedsovervågningsprocedurer samt automatisere informationsudvekslinger mellem nationale toldvæsener, ved at forbinde registeret til EU-kvikskranken til udveksling af certifikater på toldområdet (EU CSW-CERTEX).

Fremme af bæredygtigt forbrug

Kommissionen kan i forbindelse med vurdering af produkter opstille niveauer (klasser) for, hvordan de enkelte produkter præsterer i forhold til udvalgte parametre. Der kan efter forslaget i de delegerede retsakter fastsættes krav om, at medlemslande skal bruge de to bedste klasser eller EU's miljømærke, når de vil fremme brug af bæredygtige produkter. Hvis der i delegerede retsakter ikke fastlægges præstationsniveauer, kan Kommissionen i retsakterne specificere, hvilke parametre ved produkterne som medlemslande skal søge at fremme.

Kommissionen vil styrke efterspørgslen efter mere bæredygtige produkter ved at fastsætte bindende kriterier og mål for grønne offentlige indkøb for ordregivende myndigheder og enheder. Ifølge forslaget skal Kommissionen i delegerede retsakter kunne vedtage tekniske specifikationer, udvælgelseskriterier, tildelingskriterier, kontraktudvekselsklausuler eller mål til offentlige indkøb. Kravene skal gælde for offentlige indkøb, herunder offentlige kontrakter og anlægsarbejder. I vurderingen af, om der skal fastlægges bindende krav, vil der for de enkelte produktgrupper skulle tages højde for værdien og volumen af indkøbene, behovet for at styrke efterspørgslen, samt hvorvidt omkostningerne forbundet hermed er proportionale.

Destruktion af usolgte forbrugerprodukter

Kommissionen foreslår initiativer, som skal forebygge destruktion af usolgte forbrugerprodukter, herunder produkter, der returneres i henhold til forbrugerfortrydelsesretten. Det foreslås, at større virksomheder skal offentliggøre oplysninger om antal usolgte, kasserede forbrugerprodukter og grunden hertil. Det skal endvidere oplyses, hvordan produkterne er håndteret i henhold til affaldshierarkiet. Kommissionen kan i delegerede retsakter helt forbyde destruktion af visse forbrugerprodukter efter høring af interessenter. Kommissionen skal i så fald beskrive undtagelsesmulighederne be-

grundet i sundheds- og sikkerhedshensyn, skader på produkterne forårsaget af forbrugeren, produktets tilstand samt afvisning af donation, forberedelse med henblik på genbrug og genfremstilling. Kommissionen kan i gennemførselsretsakter foreslå konkrete rammer for præsentation af oplysningskravene.

Små og mellemstore virksomheder foreslås undtaget reguleringen om destruktion af usolgte forbrugerprodukter. Dog kan mellemstore virksomheder blive inkluderet, hvis de står for en væsentlig del af destruktionen af produkter inden for en produktgruppe. Små virksomheder vil kun blive inkluderet, hvis de bliver brugt til at omgå et forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter gennem delegerede retsakter.

Markedsovervågning

Af forslaget fremgår, at medlemslandene skal udarbejde og indsende toårige planer for fremtidig markedsovervågning. Hensigten er at sikre passende kontrol med overholdelsen af forordningen og ecodesignkrav til produkter fastsat i delegerede retsakter. Planerne skal således orientere sig mod fremtidig markedsovervågning og skal indeholde en oversigt over tiltag til at reducere manglende overensstemmelse, prioritering af indsatser samt omfanget af planlagte kontroller i den givne periode.

Kommissionen tillægges i den forbindelse kompetence til at udstede gennemførselsretsakter dels med krav til minimumskontrol udført af medlemslandenes markedsovervågningsmyndigheder samt med anvisning af specifikke produkttyper, som skal prioriteres af markedsovervågningsmyndighederne. Markedsovervågningsmyndighederne forpligtes desuden til at rapportere typen og graden af alle straffe, der er pålagt som følge af uoverensstemmelse efter forordningen.

Det foreslås samtidigt, at markedsovervågningsmyndighederne skal have mulighed for at udfakturere udgifter til test og dokumentkontrol ved kontrollerede produkters uoverensstemmelse. Derudover lægges der op til, at markedsovervågningsmyndighederne skal kunne påbyde erhvervsdrivende at tilbagekalde produkter fra forbrugerne. Efter gældende regler kan produkter alene tilbagetrækkes fra markedet og ikke fra forbrugerne.

Dertil er der med forslaget sket en strømlining af forordningen med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 768/2008/EF af 9. juli 2008 om fælles rammer for markedsføring af produkter. Kontrollen med overholdelsen af ecodesignforordningen omfattes af markedsovervågningsforordningen.

Harmoniserede standarder

Med forslaget bemyndiges Kommissionen til at kunne vedtage såkaldte "fælles specifikationer" som alternativ til harmoniserede standarder. Der er tale om en nødløsning i tilfælde, hvor udviklingen af harmoniserede standarder er blokeret, eller der er opstået unødigt forsinkelse. De fælles specifikationer skal ligesom harmoniserede standarder give fabrikanten formodning om overensstemmelse med lovkravene om miljøvenligt design.

Forhold til øvrig produktregulering

Det foreslås, at Kommissionen i medfør af ecodesignforordningen som udgangspunkt alene fastsætter krav til ikke-regulerede produktgrupper eller supplerer eksisterende produktspecifik EU-regulering, hvor denne ikke i tilstrækkelig grad sikrer miljømæssig bæredygtighed. For produkter, hvor der i EU-reguleringen ikke er fastsat bindende krav, som sikrer miljømæssigt bæredygtighed, vil ecodesignforordningen være den retlige ramme for at fastsætte sådanne krav. Eksempler herpå er produktgrupper som tekstiler og fodtøj.

For andre produkter, som er omfattet af forordningen, og som er reguleret efter en anden produktspecifik regulering, vil udgangspunktet være, at forordningen alene finder anvendelse, når disse produkters miljømæssige bæredygtighed ikke håndteres tilstrækkeligt af andre instrumenter. For så vidt angår byggevarer foreslår Kommissionen, at krav om deklarerings om miljømæssig bæredygtighed bliver stillet i medfør af byggevarerforordningen. For så vidt angår energirelaterede byggevarer vil bæredygtighedsaspekter imidlertid primært blive håndteret i ecodesignforordningen, da flere af disse byggevarer allerede er reguleret i det eksisterende ecodesigndirektiv. Den reviderede byggevarerforordning kan dog finde komplementær anvendelse, hvor det er nødvendigt, navnlig i forhold til sikkerhedsaspekter.

Det følger videre af forslaget, at der efter ecodesignforordningen vil kunne træffes foranstaltninger for at begrænse tilstedeværelsen af kemikalier i produkter, når det vurderes at være nødvendigt for at forbedre produkternes bæredygtighedsmæssige egenskaber set i et livscyklusperspektiv. Regulering af kemikalier af hensyn til sundhed, miljø og fødevarer sikkerhed vil fortsat ske i medfør af gældende direktiver og forordninger. Dermed vil ecodesignforordningen kunne supplere eksisterende lovgivning om kemikalier.

Kommissionen foreslår yderligere, at der i delegerede retsakter stilles krav om information vedrørende stoffer, der har negativ effekt på bæredygtigheden af produkter, herunder krav om, at information om stoffernes tilstedeværelse i produkter skal videreføres gennem værdikæden. Efter forslaget vil der i de delegerede retsakter dog ikke stilles krav om videregivelse af information om negative miljø- og sundhedseffekter. Dette vil fortsat være reguleret efter gældende lovgivning.

Derudover foreslås indførelse af forpligtelser for online markedspladser og online søgemaskiner, især til at samarbejde med markedsovervågningsmyndigheder, til at efterkomme myndigheders påbud om at fjerne ulovligt indhold og til at designe onlinemarkedspladsen på en sådan måde, at det muliggør oplysning om en række forhold.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art.

294) medlovgiver. Sagen behandles i Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerisikkerhed. Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget overholder nærhedsprincippet. Kommissionen bemærker, at det er vigtigt at fastsætte et harmoniseret regelsæt for at opnå et vel-fungerende indre marked for bæredygtige produkter på tværs af alle medlemsstater med lige vilkår for virksomheder, der opererer på det indre marked. Kommissionen bemærker hertil, at tiltag med udspring fra de enkelte medlemsstater vil føre til en høj risiko for fragmentering af markedet, forskellige niveauer af bevidsthed og information om produkters miljøpåvirkning på tværs af EU og ekstra omkostninger for virksomheder.

Kommissionen bemærker yderligere, at der kun på EU-niveau vil kunne opstilles harmoniserede produkt- og informationskrav om bæredygtighedsaspekter gældende i hele EU, hvor der sikres fri bevægelighed for varer, lige vilkår for virksomheder, som opererer på det indre marked, og relevant og pålidelig information om bæredygtighed og cirkulære egenskaber, uanset i hvilken medlemsstat, produkter købes. Herudover bemærker Kommissionen, at en fælles tilgang på EU-niveau vil skabe et større og mere effektivt marked og dermed et styrket incitament for industrien til fortsat udvikling med fokus på bæredygtighed, hvor markedets størrelse også gør det muligt at fremme produkters bæredygtighed og påvirke produktdesign og værdikædeledelse på verdensplan.

Regeringen har på det foreliggende grundlag gennemgået forslaget og er enig i Kommissionens vurdering af, at ændringerne er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Da forslaget ændrer det EU-retlige grundlag for ecodesignkrav til produkter fra direktiv til forordning, vil forslagets vedtagelse medføre behov for konsekvensændring af danske regler, herunder bl.a.:

- Lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, jf. lovbekendtgørelse nr. 2166 af 29. november 2021 (ecodesignloven)
- Bekendtgørelse nr. 1321 af 9. juni 2021 om miljøvenligt design af energirelaterede produkter (ecodesignbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1399 af 12. december 2019 om bygningsreglement 2018 (BR18) med senere ændringer

7. Konsekvenser

Med forslaget foreslås det eksisterende ecodesigndirektiv erstattet med en ny ramme-forordning med et udvidet anvendelsesområde og en række nye bestemmelser. Den nye forordning vil fastlægge de overordnede rammer og formål, mens en væsentlig del af de konkrete krav, herunder produktkrav, vil fastsættes ved Kommissionens vedtagelse af delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter hjemlet i for-

ordningen. Der vil ved Kommissionens fremsættelse af forslag til delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter blive foretaget konsekvensvurderinger af disse. Visse bestemmelser i forslaget vil dog have virkning fra forordningens ikrafttrædelse, bl.a. bestemmelser om usolgte forbrugerprodukter og markedsovervågning.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes at medføre behov for at ændre i love og bekendtgørelser, jf. ovenfor under punkt 6. Da forslaget ændrer reguleringens retsaksform fra direktiv til forordning, vil forslagets vedtagelse medføre, at national implementering skal justeres, da forordningens bestemmelser vil finde direkte anvendelse.

Som følge af bestemmelser vedrørende grønne offentlige indkøb kan der være behov for at ændre regulering vedrørende offentlige indkøb, herunder statslige cirkulærer. Dette vil dog afhænge af indholdet af evt. krav til grønne offentlige indkøb af produkter, hvor der findes nationale regler, samt af om kravene fastsættes som totalharmoniserende krav eller minimumskrav, hvor sidstnævnte vil muliggøre at medlemslandene kan skærpe kravene. Det vurderes ikke at få konsekvenser for udbudsloven, men dette skal vurderes nærmere, når forslaget er vedtaget og kravene kendes nærmere.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes med væsentlig usikkerhed at medføre merudgifter for staten i omegnen af over 30 mio. kr. årligt som følge af markedsovervågning, håndhævelse og tidlig interessevaretagelse af nye krav. Yderligere forventes et mindreprøvenu fra el- og affaldsforbrændingsafgiften som følge af reduceret elforbrug og affaldsforbrænding. Provenuvirkningerne er afhængige af vedtagelse af efterfølgende retsakter, og kan derfor ikke kvantificeres på nuværende tidspunkt.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter som udgangspunkt afholdes inden for eksisterende bevillingsrammer, jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forordningen vurderes ikke i sig selv at føre til væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Vedtagelse af produktspecifikke delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter vurderes at kunne føre til væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser afhængigt af retsakternes indhold og antal. Dette vil skulle vurderes for hver enkelt retsakt.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Dertil vurderes forslaget at kunne føre til væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser i forbindelse med informationskrav om destruktion af ikke-solgte forbrugerprodukter, herunder særligt i forbindelse med indhentning og tilgængeliggørelse af data. Dertil vurderes der at være væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser for de berørte virksomheder i forbindelse med vedtagelse af delegerede retsakter og gennemførselsretsakter for specifikke produktgrupper, som vil skulle vurderes for hver enkelt retsakt.

Det vurderes samtidig, at virksomheder også kan få væsentlige omstillingsomkostninger, når de omfattes af udvidede krav vedr. miljømæssige bæredygtighedsaspekter til både udvindings-, produktions-, brugs-, og afskaffelsesfasen. Danske producenter vurderes generelt at have et højt fokus på bæredygtigheden af deres produkter samt en høj digitaliseringsparathed ift. digitale produktpas. Hermed vurderes forslaget og dets efterfølgende retsakter umiddelbart også at have positive erhvervsøkonomiske effekter, da de bindende minimumskrav ventes at øge efterspørgslen efter danske bæredygtige produkter på det europæiske marked.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget til ecodesignforordning vurderes at sikre mere lige konkurrencevilkår for virksomheder på det indre marked, fremme cirkulære forretningsmodeller samt øge beskæftigelsen, bl.a. i reparationssektoren. Bestemmelser i forslaget samt i de efterfølgende delegerede retsakter og gennemførselsretsakter vurderes ligeledes at mindske den danske og europæiske energi- og ressourceafhængighed, højne værdien af genbrugsmaterialer og forebygge destruktion af brugbare forbrugerprodukter.

Retsakter, som udstedes i medfør af forslaget, forventes at udgøre et positivt bidrag til den bæredygtige udvikling i Danmark, inkl. energieffektivt forbrug og produktion. Endvidere skal forslaget lette bæredygtige valg for forbrugere, bl.a. ved at fjerne de mindst bæredygtige produkter fra markedet og få adgang til flere oplysninger om et produkts miljømæssige bæredygtighed. Retsakter med hjemmel i ecodesignforordningen vurderes at bidrage omkostningseffektivt til energi- og klimamålsætninger samt højne forsyningssikkerheden ved fortsat fastlæggelse af energi-, klima- og miljøkrav til produkter.

8. Høring

Forslaget har været i høring med frist den 13. april 2022 i specialudvalgene for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik, Miljø og Erhvervs politik. Der er indkommet hørings svar fra Dansk Erhverv (DE), Dansk Industri (DI), Dansk Naturfredningsforening, Rådet for Grøn Omstilling og Plastic Change, Dansk Standard (DS), Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Forbrugerrådet Tænk, IDA, Landbrug og Fødevarer (L&F) samt Velux.

Dansk Erhverv byder Kommissionens forslag velkomment og deler Kommissionens vision for cirkulær økonomi. DE fremhæver vigtigheden af udvikling af harmonise-

rede løsninger til det indre marked og erhvervslivets inddrages i udviklingen af produktspecifikke krav. Hertil bemærker DE, at konkrete produktkrav i de kommende retsakter bør prioriteres for produkter med påviseligt højt ressourcetræk og/eller miljøpåvirkning, hvor det giver mening privat- og samfundsøkonomisk. Desuden understreger DE, at det er afgørende, at der lukkes for smuthuller i reguleringen, der tillader salg af produkter på tredjelandes online salgsplatforme, der ikke er i overensstemmelse med lovgivningen i EU.

Dertil støtter DE den øgede digitalisering af data ved produktpasset, men fremhæver at nogen information fortsat bør være til stede fysisk på produktet, bl.a. særligt sikkerhedsmærkning. Sekundær information kan gøres tilgængelig i det digitale produktpas, hvortil indberetningspligten bør placeres så tidligt i værdikæden som muligt.

DE deler Kommissionens opfattelse af, at produkter skal levetidsforlænges for at imødekomme ressourceknaphed og omstilling til en cirkulær økonomi. Hertil mener DE, at Ecodesigndirektivet er det rigtige sted at regulere produkters holdbarhed og mulighed for reparation og genbrug. DE mener dog, at krav til markedsføring af produkter, der holder længere, skal stilles på producentniveau. Desuden fremhæves offentlige indkøb som en stærk drivkraft i den grønne omstilling og at grønne krav bør indgå som en konkurrenceparameter i alle offentlige udbud, bl.a. skal 50 pct. af udbud ske ved totalomkostninger og totalkrav for at signalere, at produktion af bæredygtige produkter er værd at investere i.

DE understreger, at SMV'er ikke destruerer produkter, der ellers kunne være afsat og at de derfor som hovedregel bør undtages krav om indberetning af destruktion af usolgte forbrugerprodukter.

Dansk Industri støtter op om Kommissionens forslag til ecodesignforordning, herunder at der er fokus på at styrke det indre marked. DI fremhæver, at lige konkurrencevilkår og et styrket indre marked er en styrke i det eksisterende ecodesigndirektiv, og anser det som positivt, at dette fastholdes i forslaget til ecodesignforordning.

Dertil påpeger DI, at markedsovervågning og standardisering er vigtige elementer og byder velkomment, at Kommissionen ønsker at styrke bl.a. tilsynet af produkter. Dog støtter DI ikke op om forslagens brug af tredjepartsverificeringer. Ligeledes ser DI bekymrende til, at forslaget indeholder beføjelser til Kommissionen til udvikling af tekniske specifikationer uden for det etablerede standardiseringssystem og efterspørger, at dette trækkes tilbage, eller at brugen af denne bestemmelse i videst mulige omfang begrænses og strømlines med øvrig lovgivning.

DI støtter forordningens tilgang om proportionalitet og fastsættelse af produktkrav på et videnskabeligt grundlag og fremhæver, at produktkrav alene bør indføres, hvis deres bidrag til at gøre produkter mere cirkulære står på mål med kravenes omkostninger. Hertil mener DI, at industrien bør være tæt involveret i det lovudviklende arbejde med viden om de konkrete produkter og hvad der praktisk kan lade sig gøre.

DI er dog skeptisk over for inklusionen af kemikalier i ecodesignforordningen, og opfordrer regeringen til at undersøge, hvilke kemiske stoffer som reelt er til hinder for genanvendelse og derved bør reguleres i ecodesignforordningen. Ligeledes ser DI det som positivt, at grønne offentlige indkøb er inkluderet i Kommissionens forslag til forordning.

DI fremhæver det digitale produktpas som et element med et potentiale som redskab til adgang til data på tværs af værdikæden og til at understøtte udviklingen af nye forretningsmodeller. Der er dog bekymring for de administrative byrder ved det digitale produktpas, særligt ift. data som i forvejen indberettet andetsteds. Hertil efterspørger DI, at Kommissionen prioriterer brugervenligheden og at den starter ud med få produktgrupper og et begrænset antal informationskrav. Dertil fremhæver DI et spørgsmål om sikkerhed ift., hvem der har adgang til hvilke data, og anbefaler en adgang til data på en "need-to-know"-tankegang.

Dansk Naturfredningsforening, Rådet for Grøn Omstilling og Plastic Change byder Kommissionens forslag velkomment, og ser særligt positivt på udvidelsen af anvendelsesområdet og det digitale produktpas. Ligeledes støttes der op om at udvide markedsovervågningen og ses positivt til, at der pålægges obligatoriske krav til offentlige indkøb.

Det kritiseres dog, at der med ecodesignforordningen ikke præsenteres klare tidsfrister for implementeringen eller midler til at imødekomme den lave hastighed for beslutningsprocesserne på området. Dette gælder bl.a. også forbud mod destruktion af usolgte varer, som fastsættes på produktniveau i det efterfølgende retsakter, frem for et direkte forbud i forordningsforslaget.

Der fremhæves et potentielt smuthul i lovgivning ifm. krav til onlinesalg og tredjepartslogistikvirksomheder, som har begrænset ansvar ift. fysiske butikker og importører. Dertil finder Dansk Naturfredningsforening, Rådet for Grøn Omstilling og Plastic Change finder det kritisabelt, at selvregulerende tiltag fortsat er inkluderet i forslaget, da de eksisterende tiltag ikke har formået at levere resultater til sammenligning med regulerede produktgrupper.

Dansk Standard hilser forslaget til ecodesignforordning velkomment og finder det positivt, at Kommissionen fortsat vil arbejde med CE-mærkning baseret på harmoniserede standarder. DS finder det hensigtsmæssigt, hvis der tilføjes i forordningsteksten, at harmoniserede standarder skal udarbejdes efter proceduren i Standardiseringsforordningen, også når det gælder godkendelse af standarder med henblik på godkendelse til offentliggørelse i EU's Lovtidende, således at spillereglerne er de samme på tværs af lovgivninger.

Ligeledes understreger DS, at bestemmelsen om Kommissionens bemyndigelse til at udvikle tekniske specifikationer bør begrænses til at være undtagelsesvis, og fremhæver at den forslåede praksis er i modstrid med Ny Metode. DS foreslår, at denne

tilgang kun må bruges i særlige tilfælde, hvor Kommissionen f.eks. forgæves har fremsat en standardiseringsanmodning. Hertil fremhæver DS regeringens tilsvarende holdning i Grund- og Nærhedsnotat til Standardiseringsstrategien.

DS anbefaler desuden, at offentlige myndigheders bestilte type 1-miljømærker kan antages som efterlevelse af produktkrav på lige fod med EU-miljømærket.

DTU fremhæver en misvisende brug af ordet "bæredygtighed" i forordningsudkastet, med henvisning til den vestlige verdens belastning af klodens bæreevne langt over det sikre råderum, bl.a. med reference til danskernes årlige CO₂-udledning på 17 tons CO₂e, hvor bæreevnen vurderes af IPCC til 2-4 tons pr. verdensborger.

På den baggrund foreslår DTU at forslaget titel ændres med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling og strømline forslaget til at fremhæve, at produkter ikke i sig selv er bæredygtige, når der stilles produktkrav til dem, men at de kan blive mere bæredygtige.

Forbrugerrådet Tænk ser forslaget som et vigtigt skridt i den grønne omstilling af produktion og forbrug, som kan understøtte forbrugerens rolle samt nedsætte resource- og klimabelastningen ved at fremme holdbare produkter. Forbrugerrådet Tænk fremhæver, at det er en forudsætning for, at forbrugere kan bidrage til den grønne omstilling, at de mest bæredygtige valg bliver de letteste for forbrugeren, og roser forslaget for netop at handle om dette.

Forbrugerrådet Tænk opfordrer til som minimum at bibeholde forslaget ambitionsniveau og ser gerne yderligere stramninger. Hertil fremhæves, at regler så vidt muligt skal være af bindende karakter frem for frivillige aftaler, at der stilles krav til produkt-designet og ikke blot informationskrav, at informationskravene udmøntes i obligatoriske mærkningskrav for hele EU og at forordningen stiller mere præcise krav vedrørende begrænsningen af problematisk kemi.

I forhold til mærkning af produkter fremhæver Forbrugerrådet Tænk særligt afvejning mellem, at information skal være tilgængelig for forbrugere i en købsituation, men at denne information ikke skal forvirre forbrugeren eller udvande de eksisterende mærkningsordninger. Her henvises til brugen af det digitale produktpas som en mulig løsning for visning af forbrugerrettet mærkning i visse tilfælde.

Forbrugerrådet Tænk bemærker desuden, at forslaget meget ambitiøse karakter betyder, at det kun for alvor kan få effekt, hvis der afsættes betydelige ressourcer og effektiv styring med omfattende inddragelse af interesser ved udarbejdelse af de enkelte produktspecifikke retsakter.

IDA hilser forslaget til ecodesignforordning velkomment med støtte til det udvidede anvendelsesområde, inklusionen af flere aspekter, herunder muligheden for lang levetid og senere genanvendelse samt overgangen fra direktiv til forordning.

IDA fremhæver vigtigheden af en hurtig udvikling af krav inden for forskellige produktområder, da det ellers forsinkes den klima- og miljømæssige virkning, og efterspørger, at der fra dansk side lægges afgørende vægt på hastigheden af vedtagelse af produktkrav, med henvisning til den langsommelige proces for Product Environmental Footprint (PEF). Ligeledes påpeger IDA, at inddragelse af offentlighed og en bred aktørinvolvering er centralt, samt at arbejdet i forbindelse med ecodesignforordningen sker parallelt med det videre arbejde med EU's miljømærke.

Landbrug og Fødevarer støtter generelt, at der anvendes ensartede metoder i EU til beregning af produkters miljømæssige aftryk, som PEF, da det er med til at sikre reelle muligheder for at sammenligne produkter og bidrager til mere lige konkurrence i EU.

Velux hilser forslaget til ecodesignforordning velkommen og bakker op om udvidelsen til et fokus på ressourceeffektivitet i et livscyklusperspektiv og fremhæver, at det at gøre bæredygtige produkter til normen og at styrke det indre marked er afgørende for at nå EU's målsætninger for klimaneutralitet og cirkulær økonomi.

Velux støtter op om indsatsen for at sikre fair og lige vilkår for produkter på det indre marked og en styrkelse af markedsovervågningen af produkter på tværs af det indre marked. Samtidig fremhæver Velux, at omkostningerne som følge af produktkrav skal være proportionale med de reducerede miljø- og klimapåvirkninger, samt at krav ikke må kompromittere produkters funktionalitet og sikkerhed.

Ligeledes gør Velux opmærksom på snitfladerne til byggevareforordningen og opfordrer til, at krav til byggevarer fortsat stilles via den reviderede Byggevareforordningen, da der er særlige hensyn i forhold til byggevarers miljømæssige og strukturelle performance, inkl. sundhed og sikkerhed. Velux understreger vigtigheden af, at metoder til vurdering og verifikation af overensstemmelse er baseret på europæiske standarder og regulering.

Forordningen er forud for rådsmødet blevet forelagt Miljøspecialudvalget med henblik på mundtlige kommentarer den 4. september 2022:

Dansk Standard efterlyste en standardiseret formulering i forordningstekster vedrørende tilgangen til standardiseringsprocesserne og eventuelle undtagelser. Man var generelt positive over for forslaget, men særligt bekymrede for artikel 26 med hensyn til den fortsatte mulighed for at gøre brug af eksisterende Type 1-miljømærker som Svanen. Man mente, at det digitale produktpas først og fremmest skulle ses som et værktøj mellem virksomheder og myndigheder, og at det var mindre egnet til forbruger kommunikation.

Rådet for Grøn Omstilling hæftede sig ved regeringens holdning til offentlig grønne indkøb og bemærkede, at det skulle være muligt også at stille krav om indkøb af

genbrugsprodukter uafhængig af bredere kriterier for miljømærker og offentlig grønne indkøb. Rådet så et stort potentiale i produktpasset som værktøj til information af forbrugere.

Dansk Mode og Tekstil gav udtryk for, at man så produktpasset primært som et værktøj for virksomheder og myndigheder, men anderkendte, at der også var et potentiale for forbrugerene. I forhold til digitalisering blev det påpeget, at man skulle huske at tage i betragtning, at digitaliseringen var langt i Danmark men ikke nødvendigvis i resten af verden. Man så gerne, at regeringen blev skarpere i forhold til prioriteringen af genbrug frem for genanvendelse i den cirkulære økonomi og i forhold til snitfladen til kemikalielovgivningen og genanvendelse af den eksisterende masse af tekstiler.

Dansk Industri var i udgangspunktet meget positive over for forslaget til dansk holdning, idet man særligt noterede opbakning til, at man fra dansk side ikke ville omgå standardiseringsprocesserne. I forhold til produktpasset fandt man det vigtigt, at man ikke skulle indberette til flere forskellige steder, samt at data i vidt omfang skulle forblive decentralt hos virksomhederne. Dansk Industri bakkede også op om den fortsatte mulighed for at bruge nationale/regionale Type 1-miljømærker som Svanen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget blev offentliggjort den 30. marts 2022, som en del af en større pakke om bæredygtige produkter. Forslaget er behandlet i arbejdsgruppen for det indre marked under konkurrenceevneområdet på en række møder.

Der er generel opbakning til forslaget blandt medlemslandene. En række lande ønsker at stramme forordningens krav. En mindre gruppe medlemslande udtrykker bekymring for de erhvervsmæssige og statslige omkostninger ved forslaget. Der er et generelt ønske om at øge medlemsstaternes indflydelse i forbindelse med fastsættelse af krav til produkter. Største tilbageværende knaster omhandler især et forslag om forbud mod destruktion af bl.a. tekstiler samt udformningen af arbejdsplanen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag til ecodesignforordning velkommen som en del af Kommissionens initiativ for bæredygtige produkter. Initiativet skal bidrage til en klimaneutral, ressourceeffektiv og forureningsfri cirkulær økonomi, hvor økonomisk vækst afkobles fra brug af naturressourcer, og spiller en vigtig rolle i forhold til at bidrage til opnåelse af EU's og Danmarks klima-, miljø- og energieffektiviseringsmål. Derfor arbejder regeringen for en ambitiøs forordning og udvidet anvendelsesområde, hvor produktgrupper, der kan levere de største miljø- og klimabidrag, skal prioriteres.

Det gældende ecodesigndirektiv udgør en effektiv ramme til at stille krav til energirelaterede produkter, og det er fortsat vigtigt for regeringen, at ecodesignforordningen bidrager til ecodesigndirektivets nuværende anvendelsesområde for energirelaterede produkter og leverer på energieffektivitet. Ecodesignforordningen skal fortsat

levere ind til det fælleseuropæiske energieffektiviseringsmål under energieffektivitetsdirektivet, hvor det leverede halvdelen af 2020-målet for energieffektivitet. I forlængelse af dette vil regeringen arbejde for, at der i forordningen er mulighed for at regulere produktsystemer, herunder f.eks. datacentre, fleksibilitet i produkter, og software som produkt, som kan bidrage til at mindske produkters energiforbrug. Samtidig vil regeringen arbejde for, at det vil være muligt at fastsætte nationale krav til opvarmningsanlæg, da dette kan understøtte regeringens ønske om at udfase fossile brændsler i den individuelle opvarmning.

Regeringen støtter forslaget som juridisk ramme og med udvidet anvendelsesområde, hvormed der efterfølgende kan fastsættes konkrete produktkrav, der fremmer bæredygtigt forbrug og produktion. Regeringen finder det endvidere vigtigt, at der med ecodesignforordningen skabes en sammenhængende juridisk ramme for bæredygtige produkter, der omfatter både eksisterende og kommende produktregulering i EU. Regeringen bakker op om den foreslåede udvidelse af anvendelsesområdet til den videst mulige række af produkter, samt at der stilles krav til produkterne ud fra flere parametre om miljømæssig bæredygtighed, således at det kan bidrage yderligere til omstillingen til en cirkulær økonomi. Forordningen skal sikre, at produktkrav ikke kompromitterer den operative effektivitet og militære sikkerhed i Forsvarets opgaveløsning, samt at der fortsat tillades brug af kendte danske produktmærker såsom Svanemærket. Endelig er det også positivt, at der foreslås at fastsætte bindende krav til grønne indkøb i den offentlige sektor. Regeringen vil arbejde for, at kravene fastlægges som minimumskrav, der vil bidrage til at nedsætte klimaaftrykket, og at tildelingskriterier udgår.

Regeringen bakker op om, at forordningen giver mulighed for et senere forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter, idet det forebygger spild af naturressourcer og styrker virksomhedernes incitament til kun at producere, hvad de forventer at kunne sælge. Samtidigt finder regeringen det positivt, at større virksomheder skal redegøre for mængden af destruerede forbrugerprodukter. Derudover skal forordningen understøtte målene i EU's kemikaliestrategi, herunder målet om at sikre ikke-giftige materialekredsløb, og bidrage til mindre brug af farlige kemikalier i Danmark. Regeringen ønsker bl.a., at der stilles krav til alle produkter om at minimere indholdet af skadelige kemikalier, at informationer om alle skadelige kemikalier i produkter, i hele deres livscyklus, skal videregives, og at det digitale produktpas som udgangspunkt anvendes hertil. Regeringen finder videre, at de mest skadelige kemikalier i produkter skal omfattes af et generelt forbud.

Regeringen er ligeledes positiv over for forslaget om indførelsen af et digitalt produktpas og arbejder således for, at der med forslaget indføres en forpligtelse hertil. Produktpasset er et vigtigt værktøj til at accelerere omstillingen til en cirkulær økonomi, og det kan bidrage til at spore produkter og sikre øget tilgængelighed af produktinformation langs værdikæden. Regeringen arbejder for en decentral datalagring af digitale produktpas.

Regeringen bemærker, at forordningen indeholder et forslag om, at Kommissionen får beføjelse til at vedtage delegerede retsakter for de konkrete produktgrupper. Regeringen finder det vigtigt, at medlemsstaternes indflydelse på udarbejdelsen af retsakterne tydeliggøres for at sikre konsultation på væsentlige trin.

Regeringen ønsker, at forslaget skal understøtte et velfungerende indre marked med effektiv og ensartet implementering og håndhævelse af produktkrav og vil arbejde for, at kravene står på mål med gevinsten, samt at virksomheder og myndigheder ikke pålægges uforholdsmæssige store byrder. Regeringen vil arbejde for, at der sikres en stærk og effektiv markedsovervågning af de skærpede produktkrav, der bl.a. tager højde for den stigende handel online for både at beskytte forbrugerne og sikre lige konkurrencevilkår for virksomhederne. Endelig skal forslaget i sin helhed være WTO-medholdeligt.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 23. september 2022 og den 13. oktober til skriftlig orientering samt den 1. december til orientering. Grund- og nærhedsnotatet er oversendt den 25. maj 2022.